

ध्वनी- ध्वनीची निर्मिती

उपविषय: ध्वनीची उच्चनीचता, ध्वनीची तीव्रता, श्राव्य ध्वनी, अवश्राव्य ध्वनी, श्राव्यातीत ध्वनी

विभाग 1:

1. रिकाम्या जागा भरा-

1a. तारेचा ताण वाढवला तर वारंवारता _____.

1b. ध्वनीचा लहान- मोठेपणा सांगण्यासाठी, ध्वनीची _____ आणि ध्वनीची _____ वापरतात.

1c. _____ वारंवारितेच्या व _____ पेक्षा अधिक पातळीच्या ध्वनीमुळे ऐकण्याच्या क्षमतेत तात्पुरता फरक पडतो.

2. बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा-

2a. _____ या एककात ध्वनिपातळी मोजतात.

- a. डेसिमल
- b. डेसिबल
- c. डिग्री

2b. ध्वनीची तीव्रता दहा पटींनी वाढते तेव्हा ध्वनिपातळी _____ ने वाढते.

- a. 20db
- b. 30db
- c. 10db

विभाग 2:

3. चूक की बरोबर ते लिहा-

3a. मनुष्यास ऐकू येणाऱ्या ध्वनीची वारंवारिता 20Hz ते 20,000Hz या दरम्यान असते.

3b. 20 Hz पेक्षा कमी वारंवारितेच्या ध्वनीला श्राव्यातीत ध्वनी म्हणतात.

4. खालील नावे लिहा-

4a. 20,000 Hz पेक्षा अधिक वारंवारितेच्या ध्वनीला म्हणतात. _____

4b. ध्वनीच्या उच्चनीचतेचा थेट संबंध असतो तो _____

ध्वनी- ध्वनीची निर्मिती

उपविषय: ध्वनीची उच्चनीचता, ध्वनीची तीव्रता, श्राव्य ध्वनी, अवश्राव्य ध्वनी, श्राव्यातीत ध्वनी

5. खालील जोड्या लावा-

A	B
5a. अति रहदारी	60db
5b. जेट इंजिन	10db
5c. सर्वसामान्य संवाद	70db
5d. सर्वसामान्य श्वासोच्छ्वास	130db

Answer- 5a:____ , 5b:____ , 5c:____ , 5d:____

विभाग 3:

संक्षिप्त उत्तरे द्या-

6. श्राव्यातीत ध्वनी म्हणजे काय?

---

7. अवश्राव्य ध्वनी म्हणजे काय ?

ध्वनी- ध्वनीची निर्मिती

उपविषय: ध्वनीची उच्चनीचता, ध्वनीची तीव्रता, श्राव्य ध्वनी, अवश्राव्य ध्वनी, श्राव्यातीत ध्वनी

8. ध्वनीची उच्चनीचता स्पष्ट करा.

विभाग 4:

थोडक्यात उत्तरे द्या-

9. कारणे द्या-

9a. चंद्रावर गेल्यानंतर सोबतच्या मित्राला तुम्ही हाक मारली, तर त्याला ती ऐकू येत नाही.

9b. डासाच्या पंखांची हालचाल आपल्याला ऐकू येते, परंतु आपल्या हातांची हालचाल आपल्याला ऐकू येत नाही.

